

P R E S S M E D D E L A N D E

1997-10-30

Margot Wikström, förbundsordförande, 08-772 46 01

Gunnar Wetterberg, direktör, 08-772 46 39

Clas Olsson, chef på finanssektionen, 08-772 42 25

Helena Milton, ekonom på finanssektionen, 08-772 42 12

Karin Skilje, ekonom på finanssektionen 08-772 41 12

Niclas Johansson, ekonom på finanssektionen 08-772 42 77

Kommunernas ekonomiska läge:

Förbättrade förutsättningar men stora variationer

Kommunernas ekonomiska förutsättningar har förbättrats en hel del det senaste halvåret. Den viktigaste enskilda förändringen är att regeringen i vår- och budgetpropositionerna föreslagit ökade statsbidrag som innebär en förstärkning av kommunernas ekonomi på cirka 10 miljarder kronor. Förbättringen ger utrymme i många kommuner för satsningar inom bland annat skolan och omsorgen.

När den förra bedömningen av kommunernas ekonomiska läge gjordes i mars 1997 räknade Kommunförbundet med att kommunerna sammantaget skulle behöva minska personalstyrkan med 35 000 personer fram till år 2000 för att få ekonomin i balans. Med de föreslagna ökningarna av statsbidragen beräknas genomsnittskommunen nu klara balanskravet utan ytterligare personalnedskärningar.

Det finns dock stora variationer mellan kommunerna. Närmare hälften av landets kommuner klarar inte balanskraven utan att minska kostnaderna. Vi bedömer att det krävs fortsatta neddragningar i cirka 140 av landets 288 kommuner.

Samtidigt finns det utrymme för expansion av verksamheten i kommuner med god ekonomi. Det är svårt att bedöma hur stor del av detta utrymme som i praktiken kommer att utnyttjas för att utöka verksamheten. Behoven av kommunal verksamhet växer med cirka 0,6 procent per år enbart på grund av förändringar i sammansättningen av befolkningen. Det finns därför skäl att räkna med att använda åtminstone en del av utrymmet till att anställa mer personal.

Det ökade behovet av kommunal verksamhet återfinns inom personalintensiva sektorer som grundskola, gymnasieskola och äldreomsorg. Det är också de områden där flest kommunerna kommer att satsa mest enligt Kommunförbundets enkät. Cirka 60 procent av kommunerna planerar att öka sina kostnader inom skolan och drygt hälften

Pressekreterare Ola Panzar Karlsson, tfn 08-772 45 39, mobil 070-587 45 39

Besöksadress Hornsgatan 15, 118 82 STOCKHOLM

tfn 08-772 41 00, tfx 08-641 77 98, Internet sk@svekom.se

inom vård och omsorg. De planerade satsningarna är ett tydligt trendbrott jämfört med tidigare år.

Kommunerna svarade på enkäten innan de fick besked om ytterligare statsbidrag för åren 1999 och 2000 som regeringen utlovar till kommunerna i årets budgetproposition.

I skriftserien Kommunernas ekonomiska läge redovisar Kommunförbundet två gånger om året en samlad bedömning av kommunernas ekonomi på några års sikt. Analysen bygger till stor del på aktuella uppgifter som samlats in i landets kommuner.

Den bild vi får fram av kommunernas ekonomi sätter fokus på skillnaderna mellan kommunerna, säger Clas Olsson chef för Kommunförbundets finanssektion.

– Det handlar inte längre om att de allra flesta kommuner måste fortsätta att spara. Men det är inte heller så att besparingstidernas tid är förbi. Läget är helt enkelt olika i olika kommuner.

– Man måste också komma ihåg att vår genomgång inte säger något om huruvida kommunerna har tillräckligt med resurser. Den visar bara vad man måste göra för att få ekonomin i balans till år 2000. Många kommuner har redan gjort betydande besparingar för att få ordning på ekonomin. Också i de kommunerna kan det finnas ett behov av mer resurser för att förbättra verksamheten och för att möta de demografiskt betingade behoven.